

La campanya d'excavacions al fòrum romà de Iulia Libica iniciarà, aquest 2022, la unificació de la part oriental

Un nou conveni de col·laboració permetrà continuar els treballs d'excavacions al fòrum romà de *Iulia Libica* en una etapa que ha de suposar la plena consolidació del jaciment com un dels més importants del país i l'únic del Pirineu.

El director del programa *Iulia Libica*, **Josep Guitart**; el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Llívia, Josep Ramon Rotllant, i el director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, **Josep Maria Palet**, han anunciat, el 20 d'abril, la signatura del **nou conveni de col·laboració** per als pròxims quatre anys (2022-2025) i que donarà continuïtat als treballs d'excavació del fòrum romà *Iulia Libica*.

El compromís de les administracions implicades (Generalitat de Catalunya, Diputació de Girona, Ajuntament de Llívia, Universitat Autònoma de Barcelona i Institut Català d'Arqueologia Clàssica) es manté intacte des que l'any 2013 va començar aquest projecte.

La temporada anterior ha vingut marcada pel trasllat de les línies de servei (gas i electricitat), serveis que van impedir l'excavació en extensió.

La **campanya del 2021** va estar condicionada per la necessitat de traslladar la línia elèctrica de mitja tensió i el conducte de gas que passaven pel mig del fòrum i impediien aquesta excavació en extensió. Aquest trasllat ha quedat fet al principi del mes d'abril i dona el punt de sortida de la **campanya de 2022**, que es preveu en dues etapes: una, el mes de maig, i l'altra els mesos de setembre a octubre, quan finalment es podrà iniciar la unificació de tota la part oriental del fòrum.

Cèsar Carreras, UAB (esquerra) amb Josep Guitart (UAB-ICAC) i Elias Nova, alcalde de Llúvia (dreta). Campanya d'excavacions de 2021. Foto: Ajuntament de Llúvia.

En una primera etapa de campanyes anuals d'actuacions es va demostrar que en aquest punt de Llúvia es conserven les restes del fòrum d'aquesta ciutat antiga que va ser un *municipium*, capital del poble ceretà i el seu centre religiós, polític i administratiu.

“La Iulia Libica romana era un gran centre comercial, però també de control del territori”, va explicar Josep Maria Palet

Avui ja sabem que la construcció del fòrum es va començar a l'època del primer emperador, August. I molt probablement la iniciativa va partir del mateix August coincidint amb el seu tercer viatge a Hispania entre els anys 15-13 aC, moment en què es promou la creació

de noves ciutats i també de nous fòrums en el marc de l'organització administrativa de la *Hispania Citerior*.

És també, per exemple, el moment de la fundació de Barcino (Barcelona). Sembla clar, pels resultats donats per l'excavació fins ara, que el fòrum de *Iulia Libica* es va començar a construir en aquests moments, però no es va acabar amb tota la seva decoració arquitectònica i escultòrica fins a l'època de l'emperador Tiberi a partir de l'any 14 de la nostra era.

El valor històric i patrimonial excepcional del jaciment de *Iulia Libica*, l'únic fòrum romà conegut a l'interior dels Pirineus, i la bona conservació de les seves restes arqueològiques va fer que des de 2018 l'objectiu sigui continuar l'excavació amb extensió, a fi de descobrir la totalitat del jaciment, estudiar-ne a fons els seus detalls i, una vegada conclosa l'excavació, traure profit de les restes per a la seva visita i difusió.

El director del programa *Iulia Libica*, Josep Guitart; el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Llivia, Josep Ramon Rotllant, i el director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, Josep Maria Palet, durant l'acte de presentació de la campanya 2022 al jaciment de Llivia. Foto: Ajuntament de Llivia.

L'audiovisual *Iulia Libica. Ciutat romana dels Pirineus*

En el transcurs de l'acte es va presentar també un **nou audiovisual promocional**, de tres minuts de durada, que es podrà veure a les xarxes, però que neix de la necessitat de donar a conèixer el jaciment als nombrosos visitants que rep Llivia i topen amb una excavació arqueològica oberta.

En l'audiovisual s'explica quina és la significació i objectiu de les actuacions al fòrum romà de *Iulia Libica*. Una excavació que s'està portant a terme en un dels punts més emblemàtics del **conjunt patrimonial de Llivia**, al costat de l'església de Santa Maria dels Àngels, proper al Museu de Llivia, i al bell mig del camí cap al Castell.

El guió i direcció de l'audiovisual ha anat a càrrec de **Josep Guitart** (UAB-ICAC), Cèsar Carreras (UAB) i Gerard Cunill (Museu de Llivia). La producció audiovisual ha estat realitzada per Josep Padró i Piedrafita. La fotografia aèria, a càrrec de l'empresa Arqueòlegs.cat. I l'animació i 3D, de Carles Casanovas.

Notícies relacionades:

«El fòrum romà *Iulia Libica* de Llivia, protagonista a la prestigiosa revista *Madridrer Mitteilungen*», *ICAC*, 17 de febrer de 2022.

«Una part significativa del fòrum romà *Iulia Libica* quedarà al descobert, endreçat i senyalitzat a la fi de l'actual campanya d'excavacions», *ICAC*, 27 de maig de 2021.

«El 3 de maig s'iniciarà una nova campanya d'excavacions a Llúvia», ICAC, 19 d'abril de 2021.

«Descoberta la part frontal del temple del fòrum romà de Llúvia»; ICAC, 5 d'octubre de 2017.

«Una prospecció amb georadar completa l'estudi del fòrum de Llúvia»; ICAC, 10 de maig de 2017.

«Trobat el temple del Fòrum romà de Llúvia»; ICAC, 28 d'octubre de 2016.

«El fòrum confirma Llúvia com a única ciutat romana del Pirineu»; ICAC, entrevista, 3 de setembre de 2014.

«Toquem pedra: de la primera romanització a la consolidació del poder romà a Catalunya»; Tarragona Ràdio, 19 de febrer de 2014 (àudio). Amb Esther Rodrigo, Josep Guitart i Jordi Guàrdia.

«Implantació i model de ciutat del conuentus Tarraconensis. Els jaciments arqueològics de Iesso (Guissona), Can Tacó-Turó d'en Roina/Mons Observans (Montmeló-Montornès del Vallès) i Iulia Libica (Llúvia)»; ICAC.